

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrst à Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod< velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNOST
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Katastrofa italijanske diplomacije

Mussolinijeva zvezda v zatonu — Od Rdečega morja do Dunava so razbiti italijanski načrti — Balkanski oreh je pretrd — Tudi Madžarska se je naveličala rimskega varušta — Nove intrigue Mussolinija in Dollfussa proti Jugoslaviji

Pariz, 24. julija. r. Vesti o najnovejšem pokretu v italijanski zunanjosti politiki, ki kažejo, da namerava Italija zapustiti Nemčijo in se priključiti Franciji, so dale tukajšnjim listom povod za razmotrovanje o italijanski zunanjosti politiki zadnje dobe. Vsi listi ugotavljajo, da se je prijela v zadnji dobi italijanske diplomacije smola in da doživljava katastrofo za katastrofo. Do nedavna je se uspevalo Italiji, da je svoje neuspehe maskirala z bučno reklamo in diplomatskimi teatralnimi nastopi. Zadnja dva meseca pa je postal to maskiranje vse teže in teže, maske padajo pred očmi vsega sveta in prikazuje se nenačvna slika: diplomat, katastrofa, kakršne po svetovni vojni ni doživel v niti ena evropska država, ki je hotela igrati v svetovni politiki prvo vlogo. Ce Mussolini ne bi bil vsemogočni diktator, nego navadni zunanjosti minister, ki bi moral za svojo politiko dajati odgovor, bi bil moral v zadnjih mesecih že zaporedoma podati ostavko pod udarci svojih neuspelov. Njegove diktatorske manine, morda zelo uporabne v notranji politiki, so v zunanjosti politiki doživel popolni porom.

Neizvedljivi načrti

Italijanska zunanjosti politika je imela zadnja leta velike načrte. Fašizem, ki si je zbral za svoj simbol stari liktorški znak, je misil, da bo s tem že morel obnoviti nekdajšnji rimske imperij. Se v svojem poslednjem velikem govoru pred veliko nočjo je italijanski ministrski predsednik skiciral svojo zunanjosti politiko v vzorcu starega imperija. Kakor nekoč rimske cesarje, je tudi njega fasciniral vzhod starodavne rimske ceste načrti, ki bi postale pot za nova osvajanja. Res da danes Rim ne more več poslužiti svojih legi, da okupirajo barbarske province, toda s politično intrigom, s pomočjo zlata, deloma tudi z nasiljem je hotela rimska diplomacija ustvariti sistem, ki bi omogočal, da bi Italija na podlagi raznih zavezniških kombinacij fašizma postala gospodar, zaenkrat zlasti na vzhodnem delu sredozemja. Tam, kjer so bile nekoč meje starega imperija, do tja naj bi segala meja italijanske interesne sfere, to je od Črnega in Egejskega morja preko Balkana vse tja do Dunava. Ko bi fašistični Rim v tem delu Evrope uvrstil svojo oblast, bi si s tem sigurno okreplil svoj vpliv v evropskem koncertu in bi moral nadaljevati izgraditev rimskega imperija, o katerem je tako rad sanjaril fašizem. To se vidi že iz programa bodočih italijansko-francoskih pogajanj o novi razmejtvitvi v Severni Afriki, očajanje italijanske mornarice, ki stremi po nadmoči v Sredozemskem morju. Še predno so bili ti načrti izvedeni, je že poizkušal Rim igrati vlogo posredovalca in razsodnika v evropski kontinentalni politiki potom famoznega četvernega pakta. A baš od takrat danta vedno večji zastoi italijanske diplomacije, ki se je napovedi izpremenil v katastrofo.

Niz izgubljenih bitk

Velika zunanjopolitična konceptacija fašizma se je maglo zamajala in sesula, kakor hrišča iz papirja. V zadnjem letu beleži italijanska zunanjosti politika samo niz izgubljenih bitk. Po vrsti je izgubil fašizem pozicije, ki jih je gradil leta in leta. Vsa tako zvana vzhodna politika fašizma je propadla in vidijo se samo še pusta bojišča.

Najnovejše, a močna tudi najtežje izgubljeno bojišče je italijanska pozicija na Rdečem morju. To je istočasno najbolj oddaljena, pa tudi najbolj občutljiva italijanska pozicija. Italijanska načrte je tu totalno razbil Ibn Sand, danes neomejeni gospodar Arabije. Zadnja arabska vojna je uničila sime načrte italijanske ekspanzije na starem ozemlju rimskega imperija. Stara italijanska kolonija ob Rdečem morju Eritreja, nima baš ugode zemljepisne lege. Naslonjena je na Abesinijo, ki ne more pozabiti, da je Italija poizkušala ob koncu preteklega stoletja umčiti njenjo samostojnost, pa tudi ne tegu,

je računala s tem, da bo spravila Jugoslavijo v klešč med vazalsko Albanijo in italofilsko Bolgarijo. Teh fašističnih klešč danes ni več. Srečna politika je dovedla do pomirjenja med Bolgarijo in Jugoslavijo. Prevrat v Bolgariji je v prvem času zbudil v Rimu upanje, da se bodo razmere preokrenile v korist Rima. To pa je bila tudi ena največjih zablod italijanske diplomacije. Do preokreta v Sofiji je prišlo baš zaradi tega, da bi se mogla svobodnejše in stvarnejše izvajati politika, ki jo je pričela Mušanova vlada. Sedanja vlada Kimona Georgieva to politiko energično izvaja: likvidacija makedonskih vlad, ki so v glavnem živeli pod podporo Italije, je že izvedena. Ni težko naslutiti, da bo ta politika v svojih nadaljnjih konsekvencah dovedla do tega, da se bo poleg Albanije tudi Bolgarija pridružila balkanskemu paktu.

Od Sofije do Budimpešte

Celo v Madžarski italijanski vpliv vedno bolj nazaduje. Očito po navodilih Rima je napravila Madžarska znani kontrak pri Društvu narodov proti Jugoslaviji zaradi obmejnega odnosa. Madžarska diplomacija pa je takoči, da so jo italijanski inspiratorji zavedli na tenek led ter da bi moralna Madžarska za Italijo po kostanj v žerjavico. Madžarska se je takoči odločila za umik. Pričel je neposredna pogajanja z Jugoslavijo, ki so dovedeli do popolnega sporazuma in te dni je bila v Beogradu podpisana konvenčija o obmejnem protetu. Igra italijanske diplomacije je bila zopet zgrešena. Madžarski pa postaja tudi brez rimskega trojnegra sporazuma z vsakim dnem težje in neprjetnejše. V poslednjem madžarsko-jugoslovenskem sporazumu se jasno vidi, da bi se Madžari raje danes kojutri odresli italijanskega varušta.

Mussolini in Dollfuss edina zaveznička

Kot edini zvesti oproda je ostal sedaj Mussoliniju samo še avstrijski kancler Dollfuss. To so zadnji ostanki velike konceptije fašistične zunanjosti politike. Prijateljstvo z Nemčijo se je ohlabil že pred sestankom v Benetkah. Italija prehaja veden bolj očitno v protinemški tabor, kajti v Berlinu niso niti več naklonjeni podpirati italijansko politiko, ki jim je zadnje leto prinesla samo razočaranja.

Italijanski vpliv v Avstriji je bil za Avstrijo zelo nesrečen. Pod sugestijami Rima je dr. Dollfuss aranžiral krvavi karneval, nadejajoč se, da bo s tem osigural svoj prestiž in položaj. Priljeno v enakem položaju in udani enakim snažjam o starem imperiju sta začeli Avstrija in Italija zadnje dni vprizarjati novo intrigo, ki naj bi maskirala njun neuspeh.

Uradni organ avstrijske vlade je, kakor smo že poročali, objavil grad napad na Jugoslavijo, češ da vzdržuje in podpira avstrijske politične emigante in sruje načrte za odcepitev Koroške. Te obtožbe sigurno niso bile objavljene brez vednosti avstrijske vlade. Ta napad na Jugoslavijo, ki je bila doslej vedno najboljša sosed Avstrije, ponatiskuje sedaj vsi italijanski listi.

Vse kaže, da nameravajo vprizarjati novo, tokrat dunajsko-rimsko kampanjo proti Jugoslaviji, ob enem pa tudi na gospodarskem polju. Vse mogoče ovire jugoslovenskega izvoza so brez dvoma sestavni del te akcije Rima. Rezultat te akcije pa se more že z vso gotovostjo predvideti: primer Madžarska je za to dovolj zgovoren dokaz. Nevrastenični izpadi Rima so pojmljivi spričo katastrofalnega poloma vseh rimske-imperijskih načrtov. Samo Rimljani v dobi agonije imperija so bili nevrastenični.

Predavanje o akciji za popolno gimnazijo v Murski Soboti bo drevi ob 19.30 v ljubljanskem radiu.

INOZEMSCHE BORZE

Curh: Pariz 20.2225, London 15.4725, New York 306.08, Bruselj 71.6250, Milan 26.31, Madrid 41.90, Amsterdam 207.60, Berlin 119.25, Dunaj 57.40, Praga 12.74, Varšava 57.9750, Bukarešta 3.05.

Tragična smrt graditelja Jožeta Bricelja

Padel je s kolesa in se tako močno pobil, da je sroči podlegel poškodbam.

Ljubljana, 24. julija. V sredo je ta znani ljubljanski graditelj imel polne roke dela, ko je prevezmal vodstvo zgradbe nove bežigradske sole od dosedanjega stavbnega vodje, ki je prestolil v občinsko službo. Natancnost je doča zavlekla prav do noči, da se je Jože Bricelj sole okrog 10. vrnil s kolesom po Tyrševi cesti proti Bežigradu na svoje

stanovanje v Herbersteinovi ulici 24. Prijejal je da je artillerijsko vojašnico, kjer vojaki kopljajo kanal, in v temi zadebi nerasvetljeno ograjo ter tako močno padel s kolesa v jamo, da je obležil nezvesten. Vojak na straži je klical na pomor in takoj so pribiteli mestni uslužbeni iz mitnice ter ponesrečenca našli z razbito lobanjijo v mlaki krvi. Tako ga je mestni rešilnik avtomobilom prepeljali v splošno bolnično, nato pa v Slajmerjev dom, kjer so ugotovili, da ima za desmin ušesom počeno bazjo lobanje in da je le še malo upanja, da bi ostal živ. Ob 1. juniju je spet prišel k zavesti, kakor je postal z malimi motnjami 3 dni, dokler se v nedeljo popoldne spet ni onesvestil in se ni več prebul do zadnjega diha sinodi ob 19.30.

Graditelj Jože Bricelj je bil v najlepših letih v starščini 33 let ter je sin znane Briceljeve družine iz Spodnje Hrušice pri Ljubljani, ves čas od prevrata je postal stolnico v Ljubljani, kjer je absolvoval tudi stavnini oddelek tehnične srednje šole.

Nadarjeni mladi strokovnjak Jože Bricelj je bil zgled vedenosti in izredno mehnatičen, ter dober človek zlatega srca, ki je živel le za svoje delo in družino.

Pogreb bo v sredo ob 17. izpred mrtvica v splošno bolnično na pokopališču pri Božem grobu v Štefanji vas.

Zasluznemu slovenskemu graditelju časten spomin, njegovim svojcem pa naš najiskrnejše sožalje!

Bolgarija priznala Rusijo

Docela na tihem so se vršila pogajanja, ki so dovedla sedaj do obnove diplomatskih odnosa.

Pariz, 24. julija. AA. Iz Moskve poročajo, da so od včeraj obnovljeni normalni diplomatski odnosi med Sovjetsko Rusijo in Bolgarijo ter da se je sklenil končni sporazum med bolgarskim zunanjim ministrom Batolovim in sovjetskim komisarjem za unanje zadeve Litvinovim za izmenjavo depes.

Sofija, 24. julija. AA. Današnji jutranji pričinjava poročilo o obnovi diplomatskih odnosa med Bolgarijo in Sovjetsko Rusijo ter beležijo ta dogodek kot velik uspeh nove bolgarske vlade. Listi pričinjava tudi izjavo, ki je dal o priliku obnove diplomatskih odnosa med Bolgarijo in Sovjetsko Rusijo zunanjim ministerom Kosta Batolovom sroči bolgarskim novinarjem. V svoji izjavi pravi med drugim:

Že koj je prihod na oblast je nova vladna v svojem manifestu od 19. maja načela

Zagreb v pričakovanju sokolskih gostov

Zagreb, 24. julija. Zletni odbor sokolske župe Zagreb se pripravlja za sprejem velikanskih množic gostov, ki se pripeljejo v Zagreb na veliki jubilejni sokolski zlet. Čeprav je veliko zletišče v Maksimiru izredno prostrano in doslej največje stanejo sedeži v gornjih vrstah 100 Din. v spodnjih pa 70 Din. Lože na glavnih tribunih s 6 sedeži stanejo 1000 Din.

Za tiste, ki bi si hoteli ogledati tudi vaje 4. avgusta dopoldne, stanejo stojische 10 Din. za dijake in vojake 5 Din. sedeži na tribuni so po 20 Din. lože 6 sedeži pa 200 Din. Iste cene so za vedenje akademije in za orjaški koncert na zletišču 4. in 5. avgusta, prav tako pa tudi za lahkoletiske tekme za prvenstvo saveza od 1. do 3. avgusta.

Kdor ima zletno značko, ima pravico do brezplačnega stojiska. Nečlani sokolskih organizacij plačajo za zletni znak po 50 Din. in imajo z njim pravico do brezplačnega obiska vseh prireditve na zletišču zjutraj, popoldne in zvečer od 1. do 6. avgusta.

Za povzdigo telesne vzgoje naroda

V ministrstvu za telesno vzgojo naroda se je pričelo prvo zasedanje posvetovalnega odbora

Beograd, 24. julija.
Včeraj dopoldne se je v ministrstvu za telesno vzgojo naroda pričelo prvo zasedanje posvetovalnega odbora. Zasedanja se je udeležilo 20 članov odbora, sami priznani sportni delavci v raznih panogah, med njimi tudi načelnik SKJ Miroslav Ambrožič in inž. stanko Bloudek iz Ljubljane. Seja je trajala ves dan in se bo nadaljevala danes in jutri. Spored trdnevnega zasedanja je naslednji izvedba zakona o obvezni telesni vzgoji, reforma telesne vzgoje na srednjih šolah in uvedba obvezne telesne vzgoje v srednjih in strokovnih šolah, nastavniki telesne vzgoje, njih šolanje in nameščanje, oddelki za telesne vaje po šolah in društvi, gradnja izletnega staciona, sodelovanje raznih organizacij za telesno vzgojo, zdravstvena kontrola telesne vzgoje, strokovna literatura in uredbe o nadzorovanju telesne vzgoje pri organizacijah in klubih, ki so podrejeni ministrstvu za telesno vzgojo naroda.

Seji predseduje predsednik dr. Pihler, navzoč pa je bil tudi minister dr. Andjelinović, ki je otorivši zborovanje, med drugim naglasil potrebo novo imenovanega posvetovalnega odbora. Odbor ima nalogo, da določi smernice za

delo ministrstva in da pravočasno popravi morebitne napake, ako so se zgodele v doseganjem delu. Pri ocenjevanju doseganjega dela je treba naglasiti, da je ta resor še mlada ustanova brez tradicij in se pri svojem delu ne more naslanjati na svoje in tuje izkušnje. Tozadnje imajo v inozemstvu sicer večje izkušnje, vendar se po njih ne more ravnati, ker so pri nas bistveno drugače: prilike. Zato moramo biti originalni in prilagoditi našo delo našim narodnim potrebam. Reforme ne bo mogoče izvrsiti v enem letu, treba bo izdelati približno petletni načrt, ki se bo sistematično izvajal, dokler ne bo delo glede obvezne telesne vzgoje končano.

Za ministrum so se oglašili z nasveti še drugi, nato pa so se ustanovili v svrhu lažjega obravnavanja perečih vprašanj posamezni podoborji. V podoboru za izvedbo zakona o obvezni telesni vzgoji je med drugimi g. Miroslav Ambrožič referent, ki je tudi član podobora za nastavnike. V podoboru, ki bo odločal o prostorih za telesno vzgojo po šolah in društvi, sta gg. Ambrožič in inž. Bloudek, ki sta tudi v podoboru za sodelovanje raznih organizacij.

Veliike sportne prireditve na Jesenicah

Lahkoatletske tekme in tekme v hzeni. — Sportni dnevi jeseniškega Bratstva.

Jesenice, 23. julija.
V soboto in v nedeljo je priredilo DKD Enakost na Jesenicah sportne prireditve včeraja obsegata. V soboto zvečer se je vršila v dvorani Delavskoga doma gledališka predstava »Kralj nogometave«, ki je dosegla v režiji g. Oblaka Alfonza prav lep uspeh. V nedeljo dopoldne pa so se vršile na velikem sportnem igrišču »Enakost« Podmežakljo lahkoatletske tekme in tekme v hzeni, ki sta se jih udeležili družini »Enakost« in »Gorenje«. Zmagale so »Gorenje«, v razmerju 8:2.

Pri lahkoatletskih tekmacih so bili dosegli naslednji rezultati: Tek na 100 m 12 tekmovalcev. I. Cerar Drago SK Bratstvo 11.09. II. Natlačen Mirko ASK Gorenje, Jesenice 6 km za prvimi. III. Žgor ŠK Korotan, Kranj. Tek na 200 m 9 tekmovalcev. I. Cerar Drago »Bratstvo« 25 sek. II. Pfibl Ivan »Bratstvo« 25.02. III. Natlačen Mirko »Gorenje« 26 sek. Tek na 3000 m 8 tekmovalcev. I. Jamar Viktor »Gorenje« 8.48. II. Ambrožič »Enakost« 48.09. III. Ogris »Gorenje«. IV. Smolec Franc »Bratstvo«. Tekma klubskih vrst v stafetnem tekmu 4x100 metrov. Tekmovalo je 5 ekip. I. »Korotan« Kranj 48.08. II. »Bratstvo« Jesenice 49.01. III. »Gorenje« 50.01. IV. »Gorenje« I. 54 sek. V. »Enakost«.

Pri tehkih je precej razočaral favorit Natlačen Mirko »Gorenje«, ki je dosegel razmeroma slabe rezultate. Pa tudi sportni prostor ni primeren za take prireditve. Tekališče je bilo v zelo slabem stanju. Pri tekališču na 100 m ni bilo dogovarjanje, tekmališče za 200 m pa je imelo preveč ostre zavoje. Sodniški zbor ni dorastel takim nalogam, prireditelji se nimajo zadosti izkustev za prireditve tako obsežne. Pri hzenih so pokazale »Gorenje«, lepo igro in so zasluženo zmagale nad nasprotnicami, ki so igrale precej surovo. Popoldne se je vršila nogometna tekma med ŠK Korotanom, Kranj in ŠK Enakost, Jesenice, ki je končalo z zasluženo zmago Korotana z rezultatom 5:2. Igrali »Korotana« so pokazali lepo igro in igrali vse skozi zelo požrtvovano dočim igrači »Enakost« niso opravili prizankanje gledalcev. V splošnem je pa prireditve dosegla lep uspeh in pokazala, da imamo na Jesenicah nekaj prav dobrih lahkoatletov, ki bodo ob vztrajni in smotreni trenaži lahko-

te zasluženo zmagale nad nasprotnicami, ki so igrale precej surovo. Popoldne se je vršila nogometna tekma med ŠK Korotanom, Kranj in ŠK Enakost, Jesenice, ki je končalo z zasluženo zmago Korotana z rezultatom 5:2. Igrali »Korotana« so pokazali lepo igro in igrali vse skozi zelo požrtvovano dočim igrači »Enakost« niso opravili prizankanje gledalcev.

V splošnem je pa prireditve dosegla lep uspeh in pokazala, da imamo na Jesenicah nekaj prav dobrih lahkoatletov, ki bodo ob vztrajni in smotreni trenaži lahko-

Izlet avtomobilistov v Laško

Laško, 23. julija.
Številne množice Laščanov in okoličanov so v nedeljo — klob vročim sončnim žarkom — nestreno pricakovali milih gostov. Prihajati so začeli kmalu po 10. uri, in sicer člani ljubljanske sekcije Avtokluba v smeri z Rimskih toplic, člani mariborske sekcije pa z Celja. Točno ob pol 12. uri je zavila dolga kolona proti Slomškovemu trgu, kjer so pričakovali izletnike zastopniki občinstva, raznih društev ter številno občinstvo. Ob zvokih mestne godbe so se razvrstili avtomobili v polkrog okrog, naščas v ta namen postavljenega altaria. Nato je opravljal blagoslovni obred laški delkan msgr. dr. Krulj, ki je po blagoslovu priporočil izletnike njihovemu začetniku sv. Kristoforu, proseljaj naj jim podeli fizično moč, pa tudi moč duha, da bodo kos vsem nevarnostim in neprilikam.

Po cerkvenem obredu je pozdravil izletnike sreški načelnik g. v. svetnik Kosi, nato pa mestni župan g. dr. Roš, povdarnjajoč, da jim žal ne moremo nuditi onih cest, ki bi si jih želeli, za kar pa naj jih nagrade naše reke, naši zeleni holmi in šume, predvsem pa sreca Laščanov, ki jim klijejo prisrno dobrodošlico.

Po pozdravih je poklonila gdč. Sonja Elsbacherjeva predsednik občeh klubov t. j. predsedniku ljubljanske sekcije g. Praprotniku ter podpredsedniku mariborske sekcije g. dr. Marinu krasne šopke, nakar se je g. Praprotnik topo zahvalil za sprejem, zagotavljajoč, da bodo ohranili udeležence Laško v najlepšem spomini, ter da je priprilan, da bo Laško postal božja pot avtomobilistov.

K sklepui, ki je zapel mesec pevski zbor pozdravnicu ter himno njihovega patrona sv. Kristofora, nakar so se izletniki odpravili na skupen obed v hotel »Savmja«, kjer

je pozdravil goste podžupan in predstavnik tujsko-prometnega društva g. Konrad Elsbacher, želec teme pobornikom tujskoga prometa najboljše uspehe v njihovem predku. Govorniku se je zahvalil za laškave besede predsednik ljubljanske sekcije g. Praprotnik. Sledila je že vrsta natpida in v animiranem razpoloženju je le prehitro minul čas; hupe so zatrolbile, čas ločitve je prišel in med kljuci »na svidenje« so pohteli dragi gojetje proti Rimskim toplicam.

V pozdrav odhajajočim pa so vihrale raz hiš zastavce se do pozavnih večernih ur: vsem udeležencem kakor tudi nam pa bo ostal ta dan v najlepšem spominu.

Tolpa ciganov napadla izletnike

Maribor, 23. julija.

Lepo nedeljsko vreme je privabilo mnogo izletnikov v poletno naravo, odkoder so se sele pozno ponči vráčali. Tako se je skupina zaksnelih izletnikov vráčala v Maribor še ob 1. zjutru. Ko se je družba pomikala skozi Počehovo pri Mariboru, so izletnike napadli trije cigan, ki hočijo po gostinilu igrat. Nič hudega slučete izletnike, med katerimi je bila tudi ena gospa in otroci, so ciganski tolovljeni pričeli obdelavati z ostrimi noži. Napadnali sta se postavila v bran Ivan Kmetič, poslovodja pri »Rosnere« iz Mlinske ulice, in Friderik Fišer, elektrikar v tovarni »Zelenka«. Oba pa sta svojo požrtvovnost drogo plačala in bi bila skoraj ob življenje. Cigani so ju z noži tako obdelali, da sta bili njuni telesi skoraj ena sama krvava rana, saj sta bila po vsem telesu krivna.

Stražnik, ki je bil obveščen o divjaškem nočnem napadu, se je napolil v označeno smer proti Počehovi in tam načel na cesti ločičega nezavestnega Kmetiča, kateroga so reševalci nemudoma prepeljali v bolni-

co. Ne daleč pa je ležal v mlaki krvi Fišer, ki je bil tudi nezavesten. Oba težko ranjeni izletniki se zdravita v mariborski bolnišnici. Stražniki so še v isti noči preiskali vso okolico, toda ciganski zločinčevi niso mogli najti. Poizvedovanje za storilci se še intenzivno nadaljuje.

Smrt v valovih Drave

Maribor, 23. julija.
V nedeljo popoldne so se šli 17-letni Vogrin Ivan, medicinski vajenec, stanjujoč na Slomškovem trgu, in njegova dva tovariša na Kafejevo kopališče kopat. Nihče ni slutil da bo eden izmed njih postal žrtev Drave in našel grob v njenih valovih. Razigrane volje, kakor so pač mladeniči 17 let, so plavalci na Kafejevega do Krištanovega kopališča in se solčnili na vremenu poletnem solncu, ki je mlademcu Vo-

grinu ta dan zadnjici sijalo. Kakor vedno je Ivan Vogrin tudi tokrat večkrat izginal pod vodo in se zopet prikazal, kajti bil je dober plavač in se je rad potapljal. Toda baš to je bilo zanj usodno. Tovariša se nista dosti zmenila, ko sta videla, da je izginil 17-letni Vogrin pod vodo, mislila sta pač, da dela to v šali in da se bo zopet prikazal. Ali predolglo ni bilo Vogrina na površje.

Tedaj še sta tovariša zaslutila, kaj se je zgodilo. Z grozo, ki je presinil oba sokolca, sta pričela iskati tovariša Ivana. Toda njega ni bilo več. V hladnem objemu Drave je mladi Vogrin našel svoj preran grob. Takoj sta tovariša obvestila kopalec v obrežju kopališč in pa reševalce ter policijo. Zaman so iskali upopljenčev truplo. Voda ga je odplovila dalje in boge kje ga bo zopet izročila ljudem, da ga po-kopljeno.

Sokolska ideja prodira med ljudstvo

Lep izlet Ljubljanskega Sokola v Šmartno v Tuhinjski dolini

Ljubljana, 24. julija.

Ob izredno lepem poletnem dnevu je priredil Ljubljanski Sokol v nedelji propagandni zlet v Tuhinjsko dolino, v prijazno vasio Šmartno. Ze zgodaj zjutraj je vladalo na letnem telovadšču Ljubljanskega Sokola živahn vrvanje, kjer so se zbirali udeleženci izleta, odkoder so se ob 7. odkljali s tremi avtobusi proti Kamniku v Tuhinjsko dolino. Pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola. Po udobjni vožnji so prispeli izletniki okrog 8. ure v Kamnik, odkoder so se odpeljali, ozroma odšli pes po krasni Tuhinjski dolini v Šmartno, ki je bilo v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpeljalo 117 članov in članice Ljubljanskega Sokola v Šmartno ob 10. uri in prav tako v pozdrav Sokolom vse v državnih trobojnicih. Po prihodu v Šmartno ob 10. uri je večina članstva odšla na krajev izlete v Tuhinjsko dolino ter se vrnila okrog 12. ure v br. Engelmannu, kjer je čakalo okusno in izdatno koso. V zgodnjih popoldanskih urah so prispeli Kamničani (okrog 70) pod vodstvom staroste br. Kajzelja in načelnika br. Rudolfa se je odpel

Danes vesela filmska opereta

ELITNI KINO Matica
Predstave ob 4., 7. in 9. ur.

Dvorec na jugu

Liane Haid — Viktor de Kowa

DNEVNE VESTI

Uradne ure samo dopoldne. Iz Beograda prihaja za državne uradnike razveseljiva vest, da je ministrski svet sklenil, da bodo od junij do preklica v vseh državnih uradnih uradne ure samo dopoldne, in sicer od 7.30 do 13.30. Pobudo za ta sklep je dala ministrskemu svetu hu- da vročina, ki je pritisnila zadnje dni tu- di v naši državi.

Imenovanje pri železniški direkciji. Za pomočnika železniškega direktorja v Zagrebu je imenovan načelnik gradbenega oddelka direkcije državnih železnic v Ljubljani inž Pavle Staržak; za svetinske gradbenega oddelka direktorje državnih železnic v Ljubljani je imenovan svetnik gradbenega oddelka direkcije državnih železnic v Zagrebu Vladimir Zakić.

Poletki študentje v Beogradu. Dija- Ška sekacija Poljsko-jugoslovenske Lige v Beogradu je povabila svoje kolege iz Poljske. Poletki díjaki se so rade volje odzvali vabilu in prispejo 26. t. m. preko Sa- rajevo v Beograd.

Zagrebaški trgovci proti zaposlitvi tujev. Udrženje trgovcev v Zagrebu je naslovilo na trgovinsko ministvrstvo daljši dopis, v katerem pravi, da bi bilo treba ustaviti vsako izdajanje pooblasti odnosno dovoljenje za otvarjanje trgovin in poslovanje tujim državljanom; vse tuje, ki se pečajo z gospodarskim delom, bi morale oblasti pozvati, naj takoj zaprosijo za do- movinski pravico in naše državljanstvo; vsem onim tujevom, ki bi v kratkem času ne dobili našega državljanstva, bi morali odvzeti dovoljenje za bivanje v naši državi in jih prisiliti, da se čim prej izselijo; prošnje glede domovinske pravice in državljanstva tujev bi bilo treba predložiti prisilnim zdrženjem one gospodarske pa- nove, kjer prosilec dela, da bi se o njih izjavila.

Kongres naših dobrovoljev. Sredi septembra bo v Novem Sadu kongres Sa- veza jugoslovenskih dobrovoljev, združen z velikimi manifesticami ob 20-let- nici vstopa prvih francoskih dobrovoljev v srbsko vojsko. V Novem Sadu se zbere okrog 15.000 dobrovoljev, obenem pa prispe tudi predstavniki zavezniških do- brovoljev, francoskih, českoslovaških, poljskih in rumunskih.

Zivahn tujiški promet v Hrvatskem Primorju. V Hrvatskem Primorju je od dne do dne več letoviščarjev. Včeraj se je vrnila s parnikiom Jugoslavija iz Grčije skupina danskih izletnikov, ki so si ogledale našo riviero. Parnik »Kraljica Marija« je prispel včeraj na Sušak in sprejet na krov 370 letoviščarjev, večinoma Čehov in Avstrijev. V Crikvenico je prispelo v nedeljo 85 Dunajčanov. Crikvenica ima sedaj 3400 gostov. Med najbolj obiskanimi letovišči je Novi, kjer je zdaj okrog 1150 gostov, od tega 150 v češkoslovaški koloni, okrog 100 po vilah, drugi pa po hotelih in penzionih. Sploh so vse letovišča Hrvatskega Primorja tako dobro zasedena, da je težko dobiti sobo.

Smrt narodnega poslanca dr. Toliča. V Ilidži pri Sarajevu je umrl narodni poslanec za srez Slatino dr. Ignat Tolič. Pokopal so ga včeraj v Osijeku.

Promocija. V petek 20. t. m. je bil promoviran na dunajski univerzi za doktorja filozofije pianist g. Roman Klasinc s Pragerskega. Leta 1929 je absoluiral z odličnim uspehom klavirske študije na državni akademiji za glasbo na Dunaju in mu je bila takrat pododelana glede na izredno nadarjenost in sposobnost diplomas akademije. Cestitamo!

Poroka. Jutri ob 11.30 se v cerkvi sv. Jakoba Ljubljani poroči gosp. Karel Stoviček, uradnik narodne banke v Parizu z gde. Bredu Lamut, hederko višje poštinske svetnika g. dr. Ivana Lamuta po pesni Mare, priznane naše pesniče in narodne delavke. Mlademu paru želimo mnogo sreće!

Zlastini kopuni se vsakomur cede siline in nekdaj so naše gospodinje s kopuni zasluzile prav mnogo, saj smo jih v starih časih poštivali v Nemčijo, na Francosko in tudi na Angleško, a doma ni bilo poštene občete, kjer bi se ne bili mastili z lepo pitanim kopunom. Kakor vse kaže, je kopun tudi slovenski izum, saj beseda kopun izhaja od skopiti in so si tudi Nemci izposodili svojega »Kapuna« iz slovenščine. Po nemškem izrazu so pa naši strokovnjaki skrovito dali izraz »kap- nizirati«, ko petelinke vendar le kopunimo. Naš kmet živi v prav težkih razmerah, vendar se pa ne loti kopunjenga, ki bi mu donašalo prav lepe dohodek, in zato nam Josip Gosač v novi številki odličnega ilustriranega mesečnika »Rejec malih živali« priporoca vzgojo kopunov. Posebno gospodinjske učiteljice nadaljevalnih sol naj bi se specjalizirale za ta posel in praktično uvedle moderno kopunjeno v našo vas, saj se blago prav lahko proda, vendar ga je pa mnogo premalo. Dr. Kocjan nadaljuje svojo razpravo o avitaminozah in drugih bolezni perutnine. Franc Krištof pa piše o popolnem izkorisťanju krmil. Kuntara Vilko predlaga enotne cene pri prodaji in nakupu kuhinje, Petelin Ivan pa opisuje rejo golobov v zaprtih prostorjih. Klub ljubiteljev sportnih psov objavlja prav interesantno nadaljevanje opisa našega ilirskega ovčarja in znani ornitolog dr. Ponešek na seznanje z ornitološkim observatorijem v Ljubljani. Kako naj strežemo kanarčkom, ko se golijo, nas uči znani strokovnjak Joža Kelnarič, a Korotanski nam opisuje sivo papigo ali Jako, ki je najbolj zgovorna, Zakraješ Egon pa lepe bengalske ščinkavce. O akvarizmu govori Oskar Savinski, razen tega je pa v drugih rubrikah polno koristnega za naše reje malih živali.

Vreme. Spremenljivo, deloma oblačno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Skopiju 41, v Beogradu 35, v Sarajevu 24, v Splitu 31, v Zagrebu 30, v Ljubljani 29, v Mariboru 26.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.6 temperature je znašala 14.7.

Saje so se vnele. Dimnikarski mojster Kercm je včeraj popoldne s svojimi pomočniki začigal v dimniku hiši ge- Svetinove na Kongresnem trgu št. 1 seje. Nenadoma se je užgal tram, vzdahn v dimnik. Poklicali so gasilce, ki so kmalu ogrenj začudili. Davi ob 3. je ponovno pričelo goreti in so morali spet poklicati ga-

silce. Ves dimnik so razkopal in odstranili tramovje. Pri tem je precej trpel zidovje, sicer pa ogenj druga skoda ni na- pravil.

I Nesreča pri delu. Danes so že zgo- daj zjutraj nadaljevali v Ljubljani strugi regulacijska dela. Pri vzpenjanju na Sv. Petra nasipu, kamor odvajači izkopa- ni material, je med drugimi privezoval vagončke tudi 35letni delavec Tomaž Bauman, stanujoč na Cesti dveh cesarjev št. 115. Ravno so spustili po vzpenjanju v stru- go prazne vagončke, da bi jih priklopili drugim, ki so že čakali strugi. Bauman, ki je čakal spodaj, ni utegnil odskočiti in je prišel med dva vagončka, ki sta ga stisnila tako močno, da mu je popolnoma zmedekalo desno nogo. Takoj so poklicani reševalno postajali in z avtom odpeljali Baumana v bolnico. Nesreča se je zgodila okoli 7.

Danes senzacionalni film
LUKA GREHA
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave ob 4., 7. in 9. ur zvečer.
Cene 4.50 in 6.50 Din

Iz Celja

c sahovski turnir za prvenstvo Drus- ſta jugoslovenskih akademikov v Celju se bo pri- čel v sredo 25. t. m. ob 20 v kavarna- »Evropi«. V prvem kolu bodo igrali na- slednji pari: Ogrizek—Diehl, Povoden—Eugen Marek, Dobrječ—Peterman, Gorin- ſek—Ivan Marek. Na društvenem sahov- skem brzoturnirju so bili v soboto dosezeni trije najboljši ameriški detektivi z njego- vo zagonetko. Newyorska policija je pre- jela protokol, ki ga je sestavila dunajska policija, ko je zasilala Podržaja. Protokol je seveda zelo obsezen in spravlja baje Podržaja v kritičen položaj.

Iz Ljubljane

I Valvasorjevo rojstno hišo bodo vendar obnovili. Bila je najbolj zanemarjena v vsej okolici. Ker spada med za- ščitene stavbe, adaptacije niso dovoljene. Obnova pročelja pa menda ni bila prepo- vedana. Na treh straneh — hiša stoji prosto — je omet odpadel že tako, da je za- čel razpadati zid. Dolgo bi najbrž ne bilo treba čakati, pa bi se hiša podrla, kljub temu, da je bila zaščitena. Zdaj bodo temeljito obnovili tri pročelja, fasado ob Starem trgu pa bodo samo pokrpal. Ob Ljubljanci so na zunanjosti strani pri treh nadstropjih starinski mostovž ter je hiša ter tej strani ohranila še povsem svoje pravno lice. Ni pa več pravna na Starem trgu, saj je v pritličju trgovski lokal. Seveda zdaj ne bodo nicesar spremeni- nili, da bi hiša izgubila svoj starinski značaj, le omet bo nov in barva sveža. Za obnovitev pa bi se lahko odločili že prej, ko se ni bilo toliko škode na ometu in ko bi ne bili tako veliki stroški.

I Po predpisih... Čudne prometne razmere so na Dolenjski cesti. Ljudje se pritožujejo, moledujejo za zboljšanje in potrežljivo čakajo že več let, toda nič ne se spremeni. Predvsem je treba pove- dati, da je na Dolenjski cesti zelo živa- hem promet v junijih urah, posebno ob tržnih dneh. Cele kolone kmečkih vozov čakajo pred mitnico in čedajo več jih je vselej, ker uslužbenec dohodarstvenega urada ne zmagujejo dela, ko je takšen na- val. Zato se ustavi skoraj ves promet na cestnem križišču nad kolodvorom. Toda dočim je to kolikor toliko nujno, da pa ne morejo hitreje poslovliti na mitnici ter ne namestiti več uslužbenec, se nikomur ne zdi nujno, da mora čakati pred zelezniškim prelazom po četrtni ure. Zjutraj, ko se ljudem mudri na delo, morajo nestropno čakati na prelazu, dokler ne odpelje vlak. Ta vlaka navadno ni in ni od nikoder. Ko vozi v Ljubljano, ga češče ni niti na dolenskem kolodvoru, prelaz na Dolenjski cesti je pa že zaprt. Zelezničar menda zapira tako zdaj po predpisih, da mora biti prelaz zaprt že tedaj, ko privo- zi vlak šele z Lavric na dolenski kolodvor. In včasih stoji že čas na kolodvoru, ko je več potnikov, pred prelazom pa čaka mnogica ljudi in navadno stoji tam tudi tramvaj. Ta čas, ko čakajo lju- de pred zapornicami, bi lahko prišel že do magistrata ali v nasprotni smeri do Rudnički. Ti imenitni predpisi se baje ne morejo spremeni, menda že zato ne, ker so že tako dolgo v navadi, da so postali tra- dicia. Do letošnje spomladis so si ljudje skušali pomagati tako, da so plezali čez zelezniški plot — seveda previdno, ker je tudi to strogo prepovedano —, a spomladis so zeleznični ogradi bili z visjim plotom, da ne more nihče grešiti zoper predpise. Ziveli predpisi, samo promet na Dolen- jški cesti naj vzame vrag!

Ij Še teden dni bodo delali v Ljubljani. Matrijerja ni več mnogo v strugi. Pod jubilejnimi mostom je struga že čista; zdaj že izvajači material, ki ga je še nekaj pod vzpenjanjem. Proda in blata je pri padcu težko poškodovalo glavo in noge; istega dne je bila pripravljena v bolni- co tudi Zofija Cerinjak, 22letna služiščinja, ki si je pri delu z nožem vbojila v levo roko in si preprala zlilo; slično ne- zgodilo je doživel tudi 20letni delavec Fran- ce König, ki si je pri cepljenju trsk ob- rezal levo roko.

I Usoden padec s stavbe. V ponedeljek zjutraj se je težko ponesrečil 58letni Franc Nerat, uslužbenec pri stavniku Nas- simbenju. Pri delu je Nerat padel s stavbnega odra in se pri tem po vsem te- lesu zelo močno poškodoval. Ponesrečenec se zdravi v bolnici, kamor so ga prepeljali mariborski reševalci.

I Nedelja nesreč. V nedeljo so reše- valci pripravili z avtomobilom v bolnično 26letnega delavca Ferda Omara, ki si je pri padcu težko poškodoval glavo in noge; istega dne je bila pripravljena v bolni- co tudi Zofija Cerinjak, 22letna služiščinja, ki si je pri delu z nožem vbojila v levo roko in si preprala zlilo; slično ne- zgodilo je doživel tudi 20letni delavec Fran- ce König, ki si je pri cepljenju trsk ob- rezal levo roko.

Ij Še teden dni bodo delali v Ljubljani. Matrijerja ni več mnogo v strugi. Pod jubilejnimi mostom je struga že čista; zdaj že izvajači material, ki ga je še nekaj pod vzpenjanjem. Proda in blata je pri padcu težko poškodovalo glavo in noge; istega dne je bila pripravljena v bolni- co tudi Zofija Cerinjak, 22letna služiščinja, ki si je pri delu z nožem vbojila v levo roko in si preprala zlilo; slično ne- zgodilo je doživel tudi 20letni delavec Fran- ce König, ki si je pri cepljenju trsk ob- rezal levo roko.

Ij Policijska racija. Danes ponocje je policija ponovno pripredila veliko čiščenje zlasti na periferiji in po zakonitih pivni- cah, kjer se klatijo sumljivi elementi. Po- licijski organi so zajeli 24 večinoma mlaj- ših moških, ki jim je edini cilj življencev potepušči. Med aretiranimi je tudi nekaj Bosancev, ki jim delo ne diši in so s svojim obiskom počastili naše mesto, da bi živeli na tuj račun. Pri zaslišanju se je pokazalo, da so med njimi tudi taki, ki jih policija zasleduje zaradi tatvine. Nekatere bodo zadržali v zaporu, druge pa odgnali v domovinske občine in jim prepovedali povratek.

Ij Saje so se vnele. Dimnikarski moj- ster Kercm je včeraj popoldne s svojimi pomočniki začigal v dimniku hiši ge-

Svetinove na Kongresnem trgu št. 1 seje.

Nenadoma se je užgal tram, vzdahn v dimnik.

Zavojnički predstojnik je ponovno pri-

čelno goreti in so morali spet poklicati ga-

Umorili so ga, ker je zнал pisati

Zadnji trenutki in smrt nemškega pesnika Ericha Mühsama

Poročali smo že o smrti nemškega pesnika Ericha Mühsama, socijalista, pacifista in žida. Bilo je torej dovolj povodov, da so ga sovražili, mučili in slednjič v obnovljeni Nemčiji ubili. Bil je med prvimi aretiranci, ko so prisli na krimo narodni socijalisti. Z besno radostjo so pretepli pesnika, ki je stal leta 1919 v ospredju revolucionarne prevrata na Bavarskem. Skoraj šest let je preselil v ječi, pa »se ni poboljšal«. Ostal je socialist, pisal in govoril je dalje proti nacionalistični in militaristični reakciji, zlasti se je pa zavzemal za politične jetnike, ki je njih bridko usodo sam dolga leta delil.

Na dan požara nemškega parlamenta 27. februarja 1933 je bil aretiran. Hoteli so ga prisili, da bi prepeljal »Deutschland, Deutschland über alles«, pa ni hotel. Ta odpor je tako razdražil hitlerjevsko tolpo, da ga je neusmiljeno preteplila. Ko ga je 8. aprila videla njegova žena, ga je komaj spoznala. Bil je gladko obrut — vse aretirane žide so v zasmeh obruli po obrazu in glavi — obraz je imel zabuhal, več zob izbitih. Žene aretirance so zamašile oblasti, da bi njihove može izpušteli ali jim vsaj olajšale trpljenje. Zagrozili so jim, da vržejo še nje v ječo, če ne bodo nehale prosiši za može.

Mučitelji so si izmislili naknadno pretežo za Mühsamovo aretacijo. Ob dolžili so ga umora talca 2. maja 1919 med kravimi spopadi v Münchenu, kjer je bil zatrut upor. Mühsam je bil pa takrat že od konca aprila v ječi. Toda hitlerjevi bi ga bili vsekakor kaznovali s koncentracijskim taboriščem. Bil je pesnik, socialist in žid, same grozne obdobje v očeh onih, ki odklanjajo pravo inteligenco, prezirajo duševno delo, služijo socijalni reakciji in imajo možgane zmešane po barbar- skih mističnih rase.

Mühsam je šel skozi več koncentracijskih taborišč in povsod so ga mučili. Bil je naglušen in hitlerjevcji so ga bili po ušesih, da bi mu jih odprli. Lani jeseni je videla njegova žena, kako ima ušesa okrvavljena in zatuhla. Ko ga je vprašala, kako se mu godi, ji je odgovoril, da sta nima v redu. To je po- menilo, da so ga zopet preteplili. Nekoč je prosil, naj mu dovolj napiše pismo. Poveljni koncentracijski taborišča v Oranienburgu Stahlkopf, ki je na njegovem krutosti marsikaj povedal bivši socialistični poslanec Seeger v svoji znateni knjigi, je poklical k Mühsamu ruskega fašista Dimitrova in ta je na njegovo povelje zlomil pesniku

Mühsam je šel skozi več koncentracijskih taborišč in povsod so ga mučili. Bil je naglušen in hitlerjevcji so ga bili po ušesih, da bi mu jih odprli. Lani jeseni je videla njegova žena, kako ima ušesa okrvavljena in zatuhla. Ko ga je vprašala, kako se mu godi, ji je odgovoril, da sta nima v redu. To je po- menilo, da so ga zopet preteplili. Nekoč je prosil, naj mu dovolj napiše pismo. Poveljni koncentracijski taborišča v Oranienburgu Stahlkopf, ki je na njegovem krutosti marsikaj povedal bivši socialistični poslanec Seeger v svoji znateni knjigi, je poklical k Mühsamu ruskega fašista Dimitrova in ta je na njegovo povelje zlomil pesniku

Ponson du Terrail: 78
Lepa židovka

Roman.

— Na nekaj si pa pozabil, — je priporabil Clodion.
 — Na kaj pa?
 — Da bomo morali čakati mesec dni, predno dobimo od grofice narkozo.

Ta pomislek je bil resen, toda Raoul ni imel časa za odgovor, kajti na hodniku so se začuli koraki.

— Tihi, je zaklical Raoul. — Kaptan prihaja!

In res je zaškrival v ključavnici ključ in teža sta se počasi odprila. Na pragu je stal kapitan La Chausse, polvelik in upravitelj trdnjave Ha. Ni bil otočen, kakor navadno, nasprotno, njegov obraz je kazal dobro voljo.

Gospoda, — je dejal, — oprostite, da vas nekaj dni nisem posebil.

— Kaj ste bili bolni? — je vprašal Coarasse.

— Da. Mučil me je revmatizem in strašno so me bolele moje stare rane, — je potožil kapitan.

Meni se pa zdi, da je vam že odleglo, ker vas zopet vidimo, — je priporabil Raoul.

— Ah, da, mnogo bolje se počutiš, — je odgovoril kapitan, — in zato sem tudi takoj prišel k vam.

— Čedalje prijaznejši ste, gospod kapitan, — mu je dejal Coarasse.

Gospoda, ali ste še vedno zadovoljni s svojim vsakdanjem življenjem?

— Še vedno, gospod kapitan.

— Upam, da so ječari prijazni z vami?

— Seveda so.

— Ali se vam godi dobro?

— Imenito!

— Stavim, da se vam bo še tožilo po trdnjavi, kadar jo zapustite.

— Samo, če pridemo kdaj iz nje, — je priporabil očka Samuel.

— Hm, hm, je že mogoče...
 — Zares? — se je začudil Coarasse.
 — In morda še prej, kakor se vam zdi, — je odgovoril kapitan.

— Kaj nas bo kralj končno pomilostil? — je vprašal Clodion.

— Eh, dvomim, da bi kralj sploh vedel, da sedite v ječi, — je odgovoril kapitan.

— O tem vendar ne more biti nobenega dvoma, saj je lastnoročno podpisal ukaz o naši aretaciji.

Kapitan je samo skomignil z rameni, rekoč:

— Takih ukazov podpisuje kralj na kupe.

— Kako torej pridemo iz ječe? — je vprašal Raoul.

— Po mojem mnenju bo sodišče ponovno sklepalo o tem.

— Kdaj?

— Malo prej je odšel od mene avokat, s katerim sem dolgo govoril o vaši zadevi. Če se ne motim, hoče pospešiti odločitev sodišča.

— Kako se pa piše ta avokat? — je vprašal Raoul.

— Povedal mi je sicer svoje ime, pa mi je ušlo iz spomina... Čakajte... Vergnou... Vermond... Varnaond...

— Vergnand? — se je oglašil Raoul.

— Da, da Vergnand! To je imeniten dečko, bog mi je priča. Ta bi zašlužil meč za pas in ostroge na pete.

— In ta gospod nas hoče osvoboditi? — je vprašal Coarasse zaničljivo.

— Hoče vam priboriti pravico, ki so vam jo doslej odrekali.

— Kaj poveste!

— Kar se mene tiče, gospoda, bi mi bilo to samo ljubo. V prvi vrsti zato, ker ste po nedolžnem zaprti...

Gaskonski plemiči so se molče priklonili.

... drugič zato, ker ljubim mir in pokoj...

— Kaj pa mislite s tem, gospod kapitan?

Kapitan je zamahnil z roko.

— Ali veste, gospoda, da je moj položaj napram vam vedno težavnejši?

— Res? — se je začudil Raoul.

— Vi niste navadni jetniki in zato moram postopati z vami zelo obzirno.

— Za vašo obzirnost smo vam od srca hvalnici, gospod kapitan.

— Ves dan ste v poslopu prosti, samo čez noč ste zaprti.

— To je res?

— In brez skrbi sem samo ponoc.

— Zakaj?

— Trsto rogači, kaj bi pet takoj pogumnih in kreplih plemičev, kakor ste vi, ne moglo tvegati vsega, da pridejo končno iz ječe?

— Res je, toda poveite nam, ali smo kdaj kaj takega že poskusili?

— Je vprašal Galoor.

— To mi važno, — je odgovoril kapitan, — toda zelo bi bil vesel, če bi se vam čim prej odprla trdnjavska vrata in moja iskrena želja je, da se to tudi zgodi.

— Hvala vam za vašo prijaznost, gospod kapitan, — je odgovoril Raoul.

— Oprostite, — je vzkliknil kapitan,

— skoraj bi bil pozabil, da boste kmalu zvedeli novico.

— Kakšno pa?

— Tovarša dobrte.

Gaskonci so namršili obrvi.

— Le nikar se ne jezite, — jih je toljal kapitan, — saj je tudi on plemič od pete do glave, ki pride v ječo zaradi nedolžnih grehov. Imenuje se Baron de Cheverille. Je mlad in lep tako, da vas bo gotovo očaral.

— Ali bo zaprt na našem hodnikn?

— Da, v sosednji celici, — je odgovoril kapitan.

— In bo tudi jedel pri nas?

— Če ne boste ugovarjali...

Kapitan je prijazno pozdrivil in odšel.

— Kateri vrag nam poščira na vrata novega tovarša? — je zagodnjal Coarasse.

Koliko društev je na svetu

Mednarodni urad v Ženevi ima posebno sekocijo, ki se zanima za društveno življenje po svetu. Po podatkih te sekocije je bilo leta 1931 na vsem svetu 731.256 društev, od teh 518.611 poljedelskih, 76.411 stavbnih, 72.269 konzumnih, 56.940 delavskih in 703 obrtniških. V Evropi je bilo 238.783 društev, v Aziji 120.002, v Ameriki 34.050, v Avstraliji 6526, v Sovjeti Rusiji 325.895, v Nemčiji 52.030, v Franciji 35.364, v Bolgariji 2699 itd.

Na svetu so organizirani članov društev 165.947.979. Od teh odpade samo na Sovjet. Rusijo 96.462.400 organiziranih članov poedinih društev, kar pomeni, da je društveno življenje najbolj razvito v Rusiji.

188 žrtev vročine

V Ameriki in Kanadi imajo strašno vročino, ki je zahtevala že mnogo človeških žrtev, kmetom pa je napravila ogromno škodo, saj jih je suša uničila skoraj vse poljske pridelke, vročina pa pomorila mnogo živine. Temperatura je dosegla na mnogih krajih 51° C. V St. Louisu so imeli te dni celo 56°. Število žrtev strašne suše in vročine je vedno večje. Vročina pritiška že nepretrgoma 17 dni in nobenega upanja ni, da bi se ozračje kmalu ohladilo. Polozaj farmarjev je od dne do dne obupnejši. Iz New Yorka poročajo, da je zahtevala vročina že 188 človeških žrtev. Z druge strani Amerike, iz države Colorado, pa poročajo, da tam sneži.

Poljedelski minister je izjavil, da bodo na pobudo predsednika Rooseveltta pogozdili ogromno zemljišče od kanadske meje preko severne in južne Dakote, Kansasa, Oklahome in Texasa do mehiške meje, da se v bodoče prepreči katastrofalna suša. Stroški za po-

zgodovanje bodo znašali 75.000.000 dolarjev. V soboto je divjalo nad New Yorkom silno neurje in obalo so zahitili morski valovi, ki so presenetili mnogo kopalcev. Suša je zadelo 1224 vladnih okrajev in 22 držav ameriške unije. V nekaterih okrajih sploh ne bo nobenega pridelka, v drugih bo pa dosegel pridelek komaj 10 % normalne letine.

Poceni ženini in neveste

Na svetu so necivilizirani kraji, kjer neveste in ženine kupujejo in delajo to odkrito, ne da bi se sramovali, dočim se pri nas ženin često tajno prodaja za bogato doto. V Beludžistanu pa moških ne cenijo posebno visoko in ženske, ki jih kupujejo, dajo da moškega pol litra žganja ali dva zavojska tobaka. Pravijo, da moški vedni vreden. Če se pa moški ženi, kupi nevesto javno, samo da so ženske dražje. Najnižja cena za žensko so tri ovce. Na Malajskih otokih pa ženske nimajo takoj visoke cene; za tri škatlice maže za čevlje dobijo že dobro ženo. Malajci se namreč večinoma preživljajo s čiščenjem čevljev po velikih mestih in zato se tam krema za čevlje visoko ceni.

Pri Tuaregh v Sahari se plača za nevesto okrog 600 Din, preračunano na naš denar, dovoljeni so pa obroki, če nevestin oče ženinu zaupajo. V Turčestanu se plačujejo neveste po živi teži in zato starši svoje hčere dobro hranijo, da se zrede. Čim več hči tehta, tem več dobre starši saraži na sicer masla. V Ugandi so pa zopet prikrajšani moški, kajti tam jih je preveč in zato same moški samo nekaj prigješ smodnika, dočim je treba dati za ženo približno 40 prašičev. Skoraj povsod mora oče dobiti za hčerko kupnino, saj pri nas ji mora dati se doto. Težko je biti v civilizirani državi oče hčerke, bo vzdihnil marsikateri oče, ki bi dobil v Ugandi zeta za prigršče smodnika.

NEVESTA V 50-TIH LETIH

Srečna žena razkriva svojo skrivnost

— Pred tremi meseci nisem niti sanjala, da bi kak mož mogel uperiti svoj pogled na mena. Skrbi in težave so napravile moje lice načudano in uvelo in izgubila sem že vsako nadjo, ko sem v časopisu čitala, kako se je neka žena rešila grub ter postala na videz za 20 let mlajša z enostavno uporabo krem Tokalon, hranila za kožo. Sklenila sem, da tudi sama to poizkusim. Mislite si moje veselje in presenečenje, ko sem opazila, da mi je lice od dne do dne videti mlajše. Za svojo sedanjino idilo in srečo se moram zahvaliti edinstvenemu Tokalon, hranilu za kožo, ter svetujem vsaki ženi, da je poizkusiti skozi mesec dni. Učinkni so naravnost čudoviti.

Seveda ta nevesta ne mora, da bi objaviti ime in naslov. Njen mož je višji bančni uradnik. Za pristnosti njenega gornjega pisma pa se jamči. Krema Tokalon, hranilo za kožo, vsebuje Biocel, ta sijajni izum dr. Stejskala, profesorja dunajskega vseučilišča. Krema hranil in pomenuje kožo. Gube in črte kmalu izginijo, rumenkasta in uvela polt pa postane sveža, čista in mladostna. Uporabljajte redno hranilo za kožo Tokalon in že po enem mesecu boste videti za deset let mlajša.

RAZNO

POZOR!
Spalnice iz trdega vezanega in mehkega lesa, kakor tudi vse drugo pohištvo dobite najcenejše pri Gospodarski zadrugi, Vego-va ulica št. 6.

NUDIMO VAM za majhen denar dobra oblačila
A. PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta
št. 14. 6/T

POZOR!
Celo pečeno piško se dobi vsak dan za Din 15.- v restavraciji »Pod skalco«, LjUBLJANA, Mestni trg št. 11, pri Ciglju, kakor tudi ražnjiči, čevapčiči in vsakovrstna vina. 2375

PRODAM

STALNO SVEŽE HRUSKE jabolka, slive, debele melone — kg Din 2.75, franko kupčeve postaja — razpoložljiva 35 kg konar. G. Dreher, Tuzla. 2376

Malinovec

kg Din 16.—

Marmelada

kg Din 15.—

samo pri

Černe Oskar

spec. del.

Sv. Petra cesta 35, LjUBLJANA

ZAVES

vam najlepše napravi po izbir blaga specijalni oddel za zaves — RUD. SEVER, LjUBLJANA, Marijan trg 2. — Kdo kupi blago pri meni, mu jih izgotovim brezplačno! 36/T

PO 50 PARA ENTLANJE izdelovalnica perila, vezenje zaves, monogramov, ažurja, gumbnic itd. — »Juliana«, LjUBLJANA, Gospodarska cesta št. 12 (poleg Slamiča), Vočnjakova št. 2. 25/T

Dijaške sobe

oglašujete v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

Makulturni papir

prodaja
uprava „Slovenskega Naroda“, LjUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5

Narodna tiskarna

LJUBLJANA

KNAFLJEVA

5